

Az osztrák szövetségi törvény az újratöltési kvótákról

Hulladékmegelőzési szabályozás

Bundesgesetz über eine nachhaltige Abfallwirtschaft (Abfallwirtschaftsgesetz 2002 – AWG 2002)

2020 novemberében Ausztria lett az első európai ország, amely kötelező érvényű célértékeket vezetett be az újratölthető italcsomagolásokra vonatkozóan. Egy új nemzeti hulladékgazdálkodási törvény keretében kötelező kvótákat határoztak meg a kiskereskedelemben értékesített újrahasználatos csomagolások arányára vonatkozóan, a **2025-ös 25%-os** követelménytől kezdve **2030-ra szóló legalább 30%-ig**. Ezen túlmenően a törvény bevezette az újrahasznosítható alumíniumdobozok és műanyag palackok betétdíjas visszavételi rendszerét, valamint a műanyag csomagolásokra vonatkozó illeték bevezetését.

AUSZTRIA

Szint: Nemzeti (Szövetségi)

Népesség: 8.979.894

Kulcsszámok: A jogilag kötelező kvótákat a következőképpen határozták meg:

- 2025-től az Ausztriában értékesített italok legalább 25%-ának újrahasználatos csomagolásban kell lennie;
- 2030-tól az Ausztriában értékesített italok legalább 30%-ának újrafelhasználható csomagolásban kell lennie

MINIMUMKVÓTÁK AZ ÚJRAHASZNÁLHATÓ CSOMAGOLÁSOKRA

Az italcsomagolások újrahasználatára vonatkozó általános célok meghatározása mellett a törvény előírja, hogy az egyes italkategóriáknak legalább 10% és 15% közötti újrahasználatos csomagolási kvótát kell biztosítaniuk:

- Sör: 15%
- Víz: 15%*
- Gyümölcsle: 10%*
- Alkoholmentes üdítőitalok: 10%*
- Tej: 10%

Ez azt jelenti, hogy a szupermarketek kötelesek a sör és a víz legalább 15%-át újrahasználatos csomagolásban biztosítani, az alkoholmentes italok, gyümölcslevek és tej esetében pedig 10%-os az újrahasználatos csomagolási elvárás. A követelmény mindenkire vonatkozik, aki 400 m²-nél nagyobb területen kínál italokat. 2024-től a vállalatok legalább minden harmadik üzletében kell kínálni visszaváltható csomagolást, ami 2025 elejére az összes üzlet 90%-ára emelkedik. 2025 végére az összes fennmaradó üzletre is vonatkozik majd az újrahasználati kvóta.

**A vizekre, gyümölcslevekre és alkoholmentes üdítőitalokra vonatkozó újrahasználati kvóta kiszámításakor a műanyag palackokban és eldobható fémdobozokban lévő italok 0,5 l-es határig nem számítanak bele..*

Zero Waste Europe Tudástár

HÁTTÉR

Ausztriában jelenleg évente 900 000 tonna műanyag hulladék keletkezik, és becslések szerint a COVID-19 világjárvány idején, 2021-ben ez a mennyiség elérte az egymillió tonnát. Ezért a törvény célja a műanyag hulladék-áradat kezelése, elsősorban a műanyag italcsomagolások megcélzásával. Az 1990-es évek közepén Ausztriában az újrahasználatos palackok aránya 80% körüli volt – többek között egy jogilag kötelező újrahasználati kvótának köszönhetően, amelyet megszüntettek –, ma azonban az újrahasználati arány csak 19%.

Ezt a törvényt az a törekvés is befolyásolta, hogy csökkentsék azt a pénzüsszeget, amelyet Ausztria az EU felé köteles fizetni az unió műanyagadójának részeként. Az EU 2021-től a nem újrahasznosított műanyag csomagolások után illetéket követel a tagállamoktól. Ez a műanyagadó évente 160-180 millió euróba kerül Ausztriának.

A TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A változások által érintett kiskereskedők két lehetőség közül választhatnak a törvény betartására:

- **1. opció:** A vállalat garantálja az újrahasználatos termékek meghatározott választékát. Minden kategóriában – a söről a gyümölcsleveig – a termékek egy részét (10-15%) visszaváltható palackban kell kínálni. Ha például egy üzlet tízféle sört kínál, akkor legalább kettőnek újratölthető palackban kell lennie. Kivételt képeznek az alkoholmentes italok kis palackokban vagy dobozokban, legfeljebb 0,5 literes kiszerelésben. Ezeket sokan azonnali fogyasztásra vásárolják meg, és nem viszik haza. Ez a kivétel csak akkor érvényes, ha a termékek a betétdíjas visszaváltási rendszer hatálya alá tartoznak.
- **2. opció:** A vállalat garantálja a literben értékesített újrahasználatos csomagolású italok bizonyos minimális mennyiségét. Ez italcsoportonként a teljes eladott mennyiség 25%-a vagy minden negyedik eladott liter lenne. Minden kategóriában legalább egy terméknek újrahasználatos palackban kell lennie.

AZ EGYSZER HASZNÁLATOS TERMÉKEK BETÉTDÍJAS VISSZAVÉTELI RENDSZERE

A törvény 2025 elejétől a műanyagból vagy fémből készült eldobható (egyszer használatos) italcsomagolásokra is bevezeti a nemzeti betétdíjas visszavételi rendszert. A betétdíjas rendszer javaslata a következőket tartalmazza:

- 0,25 eurós betétdíj megállapítása minden műanyag palackra és minden 0,1 l-től 3 l-ig terjedő fémdobozra;
- Egy központi szervező egység létrehozása, amely az ipari szereplőkből és a szupermarketekből áll;
- Annak biztosítása, hogy a termékek visszaváltása minden olyan szupermarketben és üzletben lehetséges, ahol palackokat vagy dobozos italokat árulnak; valamint további „semleges” helyeken, például vasútállomásokon.

Az osztrák törvény fő célja, hogy 2025-re a 2018-as szinthez képest 20%-kal csökkenjen az egyszer használatos műanyag csomagolások mennyisége.

A MŰANYAG CSOMAGOLÓANYAGOT GYÁRTÓKRA KIVETETT ILLETÉK

A törvény új illetéket vezetett be a műanyag csomagolások gyártóira és importőreire is, akikre a jövőben a forgalomba hozott műanyag csomagolások kilogrammja után átlagosan 0,80 eurós díjat vetnek ki. A gyártói illetéket ökológiai szempontok szerint határozzák meg: kevesebbet kell fizetni, ha a csomagolás különösen alkalmas az újrahasznosításra, vagy bizonyos arányban tartalmaz újrahasznosított anyagot. Az ár az Ausztria által évente fizetendő uniós műanyagadó összegével is összefügg. Ha például Ausztria újrahasznosítási aránya nő, akkor a műanyagadóból származó adóteher csökken, és ezért ezt a megtakarítást a gyártók és az importőrök csökkentett gyártói illeték formájában kapják meg.

CÍMKEZÉS

Annak érdekében, hogy segítsék a fogyasztókat a fenntarthatóbb lehetőségek kiválasztásában, az italcsomagolások eladói kötelesek az egyszer használatos és az újrahasználatos italcsomagolásokat az értékesítés helyén egyértelműen és jól láthatóan felcímkézni. Ennek érdekében az "EGYSZER HASZNÁLATOS" és az "ÚJRAHASZNÁLHATÓ" feliratot a megfelelő italcsomagolások közvetlen közelében kell feltüntetni. Az online kiskereskedőkön keresztül értékesített italok esetében is fel kell tüntetni ezeket az információkat a weboldalukon, de a 400 m²-nél kisebb alapterületű kis üzletek ez alól mentességet élveznek.

További jó gyakorlatokért keresse a [Zero Waste Europe](#) és [Zero Waste Cities](#) honlapokat.

Zero Waste Europe, November 2022

Szerző: Jack McQuibban

jack@zerowasteeurope.eu

Szerkesztő: Ana Oliveira

A Zero Waste Europe egy közösségeket, helyi vezetőket, vállalatokat, szakértőket és aktivistákat tömörítő európai hálózat, amely célul tűzte ki, hogy kiiktatja a hulladékot társadalmunkból. Arra biztatjuk a közösségeket, hogy gondolják újra az erőforrásokkal való kapcsolatukat, alakítsanak ki tudatosabb életmódot és fenntarthatóbb fogyasztási mintákat, és gondolkodjanak körforgásokban.

A Zero Waste Europe hálával fogadta az Európai Unió anyagi támogatását. Az útmutató cikkalkalmáért a Zero Waste Europe-ot kizárólagos felelősség terheli. A cikkalkalom nem feltétlenül tükrözi a fent nevezett támogató véleményét. A támogató nem tehető felelőssé az itt fellelhető információk esetleges felhasználásáért.